

לעילוי נשמת

אאמו"ר הר' ראובן בן שמואל זצ"ל

ולעילוי נשמת

מו"ח הר' יצחק ברוך בן אברהם הכהן זצ"ל

ת.נ.צ.ב.ה

עולת ראובן

עלון שבועי בפניני, לקחי וענייני פרשת השבוע

פרשת בשלח

בסייעתא דשמיא. עלון מס' 32.

י"ב שבט תשפ"ג

הדלקת הנרות י-ם: 4:39

צאת השבת י-ם: 5:53

ר"ת: 6:32

העלון השבוע מוקדש לע"נ הקדושים הי"ד שנהרגו על קידוש השם בליל שב"ק פרשת בא בנווה יעקב ירושלים עיה"ק.

האם הייתה שמחה ביציאת מצריים?

שמות יג יז

"ויהי בשלח פרעה את העם" וגו':

והקשה האור החיים צריך לדעת למה אמר לשון צער במקום גילה ורנן? וכו' וצא ולמד כי הקב"ה יקפיד על כליון הנבראים כמובא בדבריהם ז"ל (מגילה י:). מעשה ידי טבועים ביס ואתם אומרים שירה. וכנגד כל זה אמר הכתוב ויהי לשון צער, וכו'. ולכאורה צ"ל דהנה מבואר בגמרא בפסחים ע"א שההשמחה שהתורה כתבה "ושמחת בחגך" הוא בחג הסוכות וזה קאי על ליל ראשון בחג הסוכות וכן "והיית אך שמח" זה קאי על ליל אחרון של שמיני עצרת. והיוצא שמבואר שאין שמחה ביציאת מצרים וכל מה שהתורה צייתה ושמחת בחגך זה על חג הסוכות.

שם יד פסוק כג

"וירדפו מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו אל תוך היס":

וברש"י כל סוס פרעה, וכי סוס אחד היה? מגיד שאין כולם חשובין לפני המקום אלא כסוס אחד.

ולכאורה יקשה מפרשת וישלח פרק ל"ב פסוק ו' "ויהי לי שור וחמור" ופירש רש"י דרך ארץ לומר על שוורים הרבה שור, אז מדוע כאן הקשה רש"י

וכי סוס אחד היה הרי כמו שהתורה קוראת לשוורים הרבה שור גם סוסים הרבה התורה קוראת לזה סוס?

וצ"ל שאין העיקר הקושיא אלא בשביל יישובו שרצה ללמוד שאין כולם (המצריים) חשובים לפני המקום אלא כסוס אחד.

ג' מקומות בהם מוזכר שפרעה היה בעל גאווה

שם טו פסוק א

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורוכבו רמה ביס":

וברש"י כי גאה גאה. פירש (שה') שנתגאה על כל גאה, כתרגומו.

והיינו שמה שכתוב כי גאה גאה זה קאי על הקב"ה שנתגאה על כל גאים.

ובאור החיים פירש ופרוש אומרו גאה גאה, יכון על פרעה, שנתגאה גאות ששמה גאות, כי דרך הגאים יתגאו על כיוצא בהם, אדם על אדם כיוצא בו,

וגאותו של זה אינה חשובה גאות, כי הוא מתגאה על השפל, אבל פרעה גאה גאה, כי לא החשיב מאמר עליון ואמר מי ה'.

או ירצה שהיתה גאותו כפולה.

סוס ורוכבו של הגאה, רמה וגו'. ע"כ.

ומבואר כאן דלא כרש"י שאמר שגאה גאה מוסב על ה' ולאווה"ח קאי על פרעה.

וצ"ל שמצינו גם שהקב"ה נתן בליבו של פרעה שיתגאה-

ובפרשת בא נאמר "ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני 'הכבדתי' את ליבו", ומפני מה נאמר הלשון 'הכבדתי' ולא 'הקשיתי' את ליבו? אלא ללמדינו

שה' נתן לו שירגיש שהוא צריך כבוד והוא המלך ששולט פה במצרים ויעשה מה שהוא רוצה ולא יקשיב להקב"ה.

(לרגל היארצייט שיחול השבוע ביום ו' י"ט שבט)

סבתא האמא של אבא הר' ראובן בן שמואל זצ"ל,
הייתה גרה בפריז עיר הבירה של מדינת צרפת,
בשנות המלחמה, בזמן מלחמת העולם השניה,
היו לה אחים שהיו בכלא צבאי בצרפת והסבתא
הייתה מביאה להם מידי פעם אוכל וממתקים
יום אחד אמרו לה האחים שלה שהיא תברח
עם אמא שלה מפריז מהר מאד כי הנאצים הארורים
הולכים לכבוש את פריז,
מהר מאד הלכה סבתא וסיפרה לאמא שלה
שצריך מהר לברוח מפריז,
והם ידעו שהיו משאיות
שעוברות מחוץ לעיר שהם היו משאיות צבאיות
שלוקחים את כל מי שרצה לברוח מפריז
למקום אחר והיו עוד הרבה שרצו לברוח מן העיר
וכולם יצאו לשם כדי לברוח מפריז,
וכולם עלו על המשאיות גברים נשים זקנים וטף,
וכשסבתא והאמא שלה באו לעלות,
הסבתא הייתה אז צעירה והיא יכלה לעלות על המשאית,
אבל היא ראתה שהאמא שלה לא מצליחה לעלות על המשאית,
משום שלמשאיות האלו היו להם מדרגות מאד גבוהות,
והיא הייתה מאוד זקנה והיא לא הצליחה לעלות על המשאית,
אז אמרה סבתא "אני לא עולה על המשאית אם אמא שלי לא יכולה לעלות" והיא לא עלתה על המשאית, והם חזרו הביתה,
לאחר כמה שעות התברר שכל המשאיות האלו לא היו של צרפתיות
שבאו לעזור להם,
אלא זה היה משאיות של הגרמנים בעצמם והם פיצצו את
כל מי שהיה במשאיות וכל מי שהיה שם נהרג... השם ישמרנו ויצילנו,
ובזכות שסבתא קיימה כיבוד אם ולא עלתה על המשאית,
ניצלו ברוך השם היא ואימה וגם האחים ניצלו שהם היו בכלא צבאי וככה הם
היו שמורים מהגרמנים בחוץ.

ונסיים על כך בדברי ההגדה - "והיא שעמדה לאבותינו ולנו שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם": ואומר
על כך החתם סופר זיע"א שהקב"ה מצילנו "מידם" ממש בהיות כבר ידם נטויה, מוציא אותנו הקב"ה מתחת ידיהם.
"הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל".

©

בברכת שבת שלום ומבורך ואגוטען שבת!

